

dogovori

glasilo občinske konference SZDL Ljubljana—center

priloga

samoprispevek II

Ljubljana, 8. 10. 1976

SO RES VSI OTROCI TAKO SREČNI?

PREDLOG OBJEKTOV – SAMOPRISPEVEK II

Občina	Osnovne šole	Prizidki k OŠ	VVZ	Prizidki k VVZ	Zdr. domovi	Domovi za ostarele
Bežigrad	Črnuče Posavje	OŠ Maks Pečar OŠ France Bevk	Posavje	VVZ Črnuče	Črnuče (zdr. postaja in lekarna)	Posavje
Center				VVZ Stari Vodmari	Novogradnja zdr. doma	
Moste-Polje	Step. naselje Nove Jarše Dolsko	OŠ Zadobrova OŠ Zalog	Stepanjsko naselje Nove Jarše Zadobrova Hrušica	VVZ Zajčja Dobrava	Otroški dispanzer pri ZD	Moste
Šiška	Koseze SS/7 Dravije Medvode-Svetje	OŠ I. N. Očka OŠ Franc Rozman OŠ Franc Marn	Dravije SS 7/1 Dravije SS 7/1 centr. vrtec Medvode-Preška Hinko Smrekar Zg. Šiška		Prizidelek ZD	Šiška
Vič-Rudnik	Krim-Rudnik Preserje Skofljica	OŠ Vel. Lašče OŠ Ig	Krim-Rudnik Milan Česnik Rožna dolina Trnovo Vnanje gorice Kozarje		Povečanje ZD	Kolezija

SAMOPRISPEVEK – IZRAZ SOLIDARNOSTI

Ko govorimo o solidarnosti, ne smemo pozabiti, da je bila solidarnost v boju za pravice delovnih ljudi eden izmed temeljnih kamnov razrednega boja v vseh zgodovinskih obdobjih.

Naši narodi in narodnosti so borbena in revolucionarno solidarnost izpričali v boju proti fašizmu za časa druge svetovne vojne, izpričujejo jo tudi danes v podpori boju drugih narodov za svobodo, za politično in ekonomsko neodvisnost.

Solidarnost naših narodov se je izkazala tudi v času obnove in graditve naše domovine, v boju za izgradnjo socialistične družbe in oblikovanje socialističnih družbenih odnosov. Čeprav takrat nismo imeli dosti za sebe, pa smo vendar pomagali drugim narodom, da so lažje premagovali začetne težave v graditvi njihove državnosti in gospodarstva, družbenega standarda.

Taki solidarnostni, ljudski, človeški odnosi, so v času revolucije, pa tudi danes predstavljajo, pravo podobo ljudskih odnosov. Ljudskih vrednosti iz revolucije dopolnjujemo in gojimo v sedanjem obdobju. Naša revolucija je terjala in terja take ljudske odnose, človeške vrednosti, ki so skupne vsem generacijam prejšnjega in sedanjega časa ne glede na starost. Med dokaze teh človeških odnosov, človeških vrednot pa sodi tudi solidarnost, ki smo jo že tolikokrat izpričali in jo hočemo izpričati tudi v prizadevanjih za uspeh samoprispevka II.

S samoprispevkom I. V Ljubljani smo v praksi znova uveljavili in potrdili načelo solidarnosti in vzajemnosti kot enega izmed temeljev socialistične samoupravne družbe, ko delovni človek tudi na tem področju odloča o vseh pomembnih vprašanjih družbenega razvoja svoje ožje in širše okolice.

Razumljivo je, da smo v srednje-ročnem programiranju nadaljnjega razvoja sprejeli vrsto načrtov, ki so pogojeni z omejenimi materialnimi možnostmi.

Samoprispevek II. bo omogočil, da bomo lažje in hitreje reševali skrbi za strukture družbene potrebe na področju šolstva, varstva, zdravstva, in je zaradi tega pričakovati, da bodo načrtovane objekte iz samoprispevka II. podprli tudi tisti volilci s tistih družbenih dejavnosti, ki niso zajeti v samoprispevku II.

V eni in drugi povezavi, z objekti, ki bodo zgrajeni iz sredstev samoprispevka in pa z uresničitvijo nalog iz srednjeročnega načrta, iz let-

nih programov, lahko pričakujemo postopno reševanje družbene problematike na vseh področjih družbene dejavnosti, družbenega standarda v Ljubljani.

Pri programiranju nadaljnjega razvoja, zlasti srednjeročnega, smo tudi v Ljubljani soočali potrebe z omejenimi družbenimi možnostmi, zlasti na področju otroškega varstva, šolstva, zdravstva in skrbi za starejše občane, in ugotavljali, da bo program možno uresničiti le ob mobilizaciji vseh materialnih in drugih potencialov. Zaradi tega je odločitev za ponovni samoprispevek sestavni in neobhodni del naših skupnih prizadevanj, samoprispevek pa izredno pomembna ekonomska – socialna in družbenopolitična akcija.

Pri oceni rezultatov prvega samoprispevka moramo izreči zadovoljstvo nad tem, kar smo uspeli opraviti, in šele ob pogledu na celotne rezultate, se lahko dokončno zavejemo, kaj smo kot starši, mladina, vzgojitelji, občani ljubljanskih občin pridobili in kar bomo tako ali drugače uživali vsi. Program prvega samoprispevka je obsegal petdeset novih objektov v Ljubljani, s tem, da bodo zadnji objekti zgrajeni do 1978. leta. Pri tem je potrebno opozoriti, da so ob samoprispevku sodelovali pri financiranju tudi proračuni občinskih skupščin za objekte v občini iz enotnega ljubljanskega programa in sicer z deležem, višjim od 50 %. V Občini Ljubljana-Center je bil dograjen VVZ Ane Zihlerl, v gradnji je prizidek osnovne šole Prežihov Voranc, v pripravi pa so objekti za VVZ Poljanska cesta in nov oddelek v okviru VVZ Ajdovščina ter prizidek za podaljšano bivanje učencev pri OŠ Prule in OŠ Toneta Tomšiča in telovadnica pri OŠ Jožeta Potrča.

Vendar se ob tem dosežku ne smemo ustaviti. Ugotavljamo namreč, da še ne moremo uresničiti pogojev za 1/5 izmenski pouk v šolah, da ne moremo izvajati celodnevne šole v mnogo širšem obsegu, da še nismo dosegli 50 % varstva predšolskih otrok, da je osnovna zdravstvena mreža prešibka za vse čakajoče in da je število starejših občanov, ki čakajo za sprejem v domove dokaj veliko. Upoštevalje te razmere v našem mestu bomo z novim samoprispevkom prvemu projektu dodali novega, obenem z njim pa še novo kvaliteto, saj samoprispevek, za katerega naj bi se Ljubljančani opredelili na jesenskem referendumu, obsega poleg izgradnje VVZ in OŠ še zdravstvene objekte in domove za

starejše občane. Predlog programa samoprispevka II obsega 48 novogradenj, od tega v občini Ljubljana Center novogradnjo zdravstvenega doma in prizidka VVZ Vodmat.

Pobudnik za uvedbo samoprispevka so organizacije socialistične zveze, o uvedbi samoprispevka je organizirana široka javna razprava v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih, o osnutku sklepa o razpisu referenduma za uvedbo samoprispevka II na območju ljubljanskih občin pa je že tekla razprava na seji zborov občinske skupščine, ki so osnutek sklepa sprejeli in posredovali v javno razpravo.

Dokončni sklep o razpisu referenduma za uvedbo samoprispevka II na območju občine Ljubljane pa bo sprejet po uskladitvi pripomb in predlogov delovnih ljudi in občanov konec oktobra 1976.

V samoprispevku II. sodelujejo s svojimi sredstvi samoupravne interesne skupnosti za uresničitev celovitega programa mesta Ljubljane.

Prva je, da delovni ljudje terjajo pri uresničevanju samoprispevka II. še večjo racionalizacijo, tipsko gradnjo, hitrejšo odobravanje lokacij, pa tudi zahtevajo še boljše obveščenost o uresničevanju bodočega programa. Prek izvoljenih delegatov iz posameznih sredin želijo imeti neposreden vpliv v izgradnjo programa samoprispevka II. Tako se bo tudi na tem področju potrdil delegatski sistem in odločanje delovnih ljudi.

Razumljivo je, da zadovoljevanje skupnih potreb vpliva na spremembe v sestavi osebne porabe in daje večje možnosti za kritje skupnih potreb na temelju enakih pravic, pa naj govorimo o izobraževanju, varstvu otrok, zdravstvenem in socialnem varstvu in drugo.

Skratka, gre za delitev na temelju solidarnosti, da tako ustvarimo pogoje za nastanek enakih možnosti. To je med drugim ena najboljših poti, da se izognemo in ne obnavljamo ali celo povečujemo socialne neenakosti na temelju različnih materialnih in drugih možnosti. Nobenega dvoma ni, da načelo solidarnosti v takem kontekstu pomeni, v naši socialistični družbi, dopolnitev načela o delitvi po delu. Seveda gre tukaj za solidarnost, ki vzpodbuja tudi storilnost, ne pa za solidarnost s pretežno socialnimi vidiki. Gre za izenačevanje pogojev s pomočjo solidarnosti, ki upošteva tako ekonomsko, etična in humana načela naše socialistične družbe.

Vojko Novak

Občani ljubljanskih občin smo se leta 1971 na referendumu odločili, da bomo za dobo petih let združevali sredstva s samoprispevkom za sofinanciranje sprejetega programa izgradnje, ki zajema 50 objektov in to:

- 16 osnovnih šol s telovadnicami
- 3 osnovne šole brez telovadnic
- 1 vzgojno posvetovalnico
- 4 telovadnice pri obstoječih šolah
- 1 vzgojni zavod — posebno osnovno šolo in

25 vzgojnovarstvenih zavodov

Dogovorili smo se, da bomo izgradnjo vseh teh objektov realizirali s sredstvi samoprispevka, družbenopolitičnih skupnosti Ljubljane in sklada za otroško varstvo in to do leta 1978.

Sredstva so se zbirala pri Skladu ljubljanskih občin za gradnjo osnovnih šol in vzgojno varstvenih zavodov, ki je bil ustanovljen z odlokom. Sklad upravlja 19 članski upravni odbor. Pri upravnem odboru pa deluje 9 strokovnih komisij, ki pred dokončno odločitvijo na upravnem odboru podajo strokovno mnenje k predloženemu gradivu. Pri

vsaki krajevni skupnosti, kjer so gradili objekt, so ustanovili gradbeni odbor, ki je dajal soglasja k vsem pripravljenim projektnim nalogam: idejnemu projektu, investicijskemu programu in glavnemu projektu slehernega objekta. K vsem fazam postopka do potrditve glavnega projekta, so dali soglasje tudi Izvršni svet občin. Za pripravo gradbeno tehnične dokumentacije, gradbeni, tehnični in finančni nadzor, je sklad na osnovi javnega natečaja kot najugodnejšega ponudnika izbral Ljubljanski investicijski zavod in Inženirski biro elektroprojekt, ki opravljata navedena dela na osnovi pogodbe.

Za namensko in racionalno uporabo finančnih sredstev pri gradnji objektov je bil ustanovljen 60 članski Odbor za družbeni nadzor, ki so ga na predlog krajevnih in mestne konference SZDL izvolile občinske in mestna skupščina.

Do konca letošnjega leta, ko poteče zbiranje finančnih sredstev s samoprispevkom bo po finančnem načrtu zbranih:

iz samoprispevka	348.092.000 din
iz SIS za otroško varstvo	96.552.000 din
iz sredstev družbenopolitičnih skupnosti	175.747.000 din
iz lastnih sredstev sklada	5.761.000 din
skupaj	626.152.000 din

Kaj smo od sprejetega programa že zgradili ali je v gradnji:

Zgrajenih je 28 objektov od tega: 15 osnovnih šol ali prizidkov k obstoječim šolam (Dol, Zalog, Štepanjsko naselje), Novo Polje, Preska, Brod, Sostro, Pirniče, Horjul, Vič in Vzgojna posvetovalnica),

13 vzgojnovarstvenih zavodov (Soseska 7, Sentjakob, Ane Zihlerl, Vevče, Zadvor, Brod, Škofljica, Savsko naselje, Nove Jarše, Andersen III, Malči Belič, Vič, S-6 in Sentvid).

Objekti v gradnji:

4 osnovne šole (BS-7, Prežihov Voranc, Rrvovci in Zvonko Runko),

4 vzgojno varstveni zavodi (Štepanjsko naselje, Rrvovci, Selo-Moste in Litostroj).

Pripravljeni objekti za oddajo v gradnjo:

1 osnovna šola (Koseze), 2 vzgojno varstvena zavoda (BS-3 in Murglje),

V pripravi so: 5 osnovnih šol (Prule, Tone Tomšič, Vzgojni zavod Janeza Levca, dr. Jože Potrč in Vodice),

6 vzgojno varstvenih zavodov (Poljane, Ajdovščina, Sentjakob II, Polje, Koseze in Medvode).

Od načrtovanih objektov je tako praktično zgrajenih ali v gradnji 37

objektov, še v letošnjem letu bo sklad pričel graditi 6 objektov, za 7 objektov pa je programiran pričetek gradnje leta 1977.

Ker v letošnjem letu preneha zbiranje sredstev samoprispevka, bo za dokončanje celotnega programa potrebnih še približno 125.000.000 din. Ta sredstva bodo zagotovile družbeno politične skupnosti in samoupravna interesna skupnost otroškega varstva Ljubljane.

Vrednost celotnega programa bo tako znašala od načrtovane v letu 1971 240.000.000 din v letu 1978 751.152.000. Razlogi, ki so pogojevali povečanje stroškov, so povišanje cen gradbenih storitev in materialov ter zakonska obveznost gradnje zaklonišč, ki prvotno niso bila programirana.

Stanje objektov na območju občine Ljubljana Center

Program izgradnje zajema 7 objektov:

Prizidke OŠ Prežihov Voranc z 8 učilnicami in telovadnico,

Prizidke OŠ Prule za podaljšano bivanje učencev,

Prizidek OŠ Tone Tomšič za podaljšano bivanje učencev,

Izgradnja telovadnice pri OŠ dr. J. Potrč,

Izgradnja VVZ Ane Zihlerl — nov

vrtec za 400 otrok,

Izgradnja VVZ Poljanska cesta — nov vrtec 150 otrok,

VVZ Ajdovščina za 40 otrok.

Izgradnja osnovnošolskih objektov v občini Ljubljana Center je bila programirana v zadnjem obdobju izgradnje objektov glede na večje potrebe po osnovnih šolah na območju ostalih ljubljanskih občin (v novih stanovanjskih naseljih ni bilo šol, nekatere so delovale celo v treh izmenah). Razmere na območju občine Center so le ugodnejše, saj 5 osnovnih šol deluje v eni izmeni, le osnovna šola Majde Vrhovnik v 1,5 izmene in osnovna šola Prežihov Voranc v dveh izmenah. Tudi zajetje predšolskih otrok v vzgojno varstvene zavode v občini Center je veliko ugodnejše kot v ostalih ljubljanskih občinah.

Doslej smo zgradili na območju naše občine VVZ Ane Zihlerl, za 400 otrok, ki posluje od 1. 3. 1975 dalje.

V gradnji je prizidek k OŠ Prežihov Voranc in bo zgrajen v prvi polovici leta 1977.

V pripravi za gradnjo so naslednji objekti:

— OŠ Prule — izdelan je že investicijski program, tako, da se šola lahko prične graditi že v decembru letos;

— OŠ Tone Tomšič — izdana je lokacijska odločba, v izdelavi je idejni projekt. Pričetek gradnje predviden v letu 1977;

— VVZ Poljanska cesta — gradnja objekta je vezana na izgradnjo stolpnice B in C na Ambroževem trgu. Izdelan je že investicijski program. Glede na dosedanje razgovore med Skladom, občino in SGP Grosuplje, ki je investitor gradnje stolpnice, bo VVZ objekt zgrajen v letu 1977.

— VVZ Ajdovščina — izgradnja oddelkov za 40 otrok. Za izgradnjo tega objekta na območju KS Ajdovščina kljub dolgotrajnim postopkom iskanja ustrezne lokacije (izdelanih je bilo več lokacijskih urbanističnih, in ekonomskih presoj), na tem območju ni ustrezne lokacije. Zato je bil dosežen med KS Ajdovščina in KS Gradišče glede na možno lokacijo stanovanjske stavbe na območju KS Gradišče. Za adaptacijo stavbe je že izdana lokacijska dokumentacija in že izdelan idejni projekt. V postopku je pridobitev lastništva stavbe. Po zagotovili lastnika stavbe bomo to pridobili še v letošnjem letu, tako da bi z adaptacijo lahko pričeli spomladi prihodnje leto.

Kljub objektivnim težavam, ki so spremljale priprave za dokumentacije ter iskanja ustreznih lokacij za objekte VVZ, bodo vsi programirani objekti v občini Center zgrajeni do leta 1978.

Meta Bajc

ZDRAVJE - BOGASTVO NARODA

Največje bogatstvo naroda je v tem, da je duševno in telesno zdrav, da so mu dane možnosti ustvarjanja novih dobrin za družbo in za svojo družino.

Za dosego teh zastavljenih ciljev usmerja naša socialistična samoupravna družba svoje delo in aktivira sleherne občana, da prispeva k delu in razvoju zdravstvene službe, ki je aktivni ustvarjalec zdravstvene skrbi za nas vse.

Sleherne pravice, kakor tudi dolžnosti na področju zdravstvenega varstva pa morajo imeti poleg programske osnove tudi kadrovske in materialne baze.

Ob tej osnovni ugotovitvi lahko samo potrdimo, da prebivalci občine Center, kakor tudi občani drugih ljubljanskih občin, le težko pridejo do teh pravic. Le bežen pregled sedanje organizacije, kadrovske zasedbe, predvsem pa prostorne ureditve osnovne zdravstvene službe v občini Center nam pove, da je en samo nezadostna ampak že zaviralna za napredek zdravstvenega varstva.

Vsi občani vseh starosti, predvsem naše mamice z dojenčki, so vsak dan priče gnečam in dolgim čakalnim dobam v otroškem dispanzerju. Naše bodoče mamice poznajo utesnjenost ginekološkega dispanzerja v Streliški ulici, naš šolar, dijak in vajenec se mnogokrat stiska v utesnjenih čakalnicah, predvsem pa na hodnikih, ko prihaja na nujne preventivne preglede ali pa že kot bolnik na šolsko polikliniko.

Za naše odrasle občane ni nič boljše. Oziroma se na zobne ordinacije v Nebotičniku, ki so za silo adaptirane, čakalnice prirejene iz predprostora dvigala, brez vsakega zračenja ni svetlobe, ker so vhodi za prebivalce hiše in vse obiskovalce bara v Nebotičniku skupni, v dnevnem ali nočnem času, ko je zobna ambulanta dežurna in posluje 24 ur

dnevno za vse občane mesta Ljubljana in okolico. Zato si danes vsak občan želi ustrezno urejene in kulturne ustanove, ko išče zdravstveno pomoč.

Ambulante za odrasle in dispanzer za pljučne bolezni, laboratorij, fizioterapija in patronažna služba so na Miklošičevi cesti. Znano je, da so bili ti prostori namenjeni administrativni dejavnosti in ne zdravstvu. Bili so preurejeni in ne nudijo osnovnih pogojev za delo zdravstvenih delavcev, še manj pa okolje in prostor, kjer išče pomoč bolni občan. Hodniki so postali čakalnice, ker le-te so ne samo premajhne, ampak jih praktično ni. Bolniki s pljučnimi boleznimi se družijo na hodniku z zdravimi, ki obiskujejo patronažni oddelek, med njimi mamice z otroci, starčki in drugi.

Oddelek za medicino dela, ki ima osnovno nalogo preventivnega varstva naših delavcev deluje v dveh malih sobah. Čakalnica je spet na hodniku.

Naštevati bi lahko še številne nerazveseljive podatke, ki samo potrjujejo, da vsi zdravstveni delavci, ki delujejo na področju osnovnega zdravstvenega varstva v TOZD Center nimajo danes prepotrebni strokovno določenih delovnih prostorov. Le tolerantnost sanitarnih organov nam omogoča redno poslovanje. Skoraj vse zgradbe, kjer deluje osnovna zdravstvena služba, so stare 30 do 40 let, večina so bile zgrajene za povsem druge namene.

Kljub opisu le osnovnih težav, ki jih ima naš varovanec in naš zdravstveni delavec v vse bolj pristnem socialističnem odnosu pri izvajanju zdravstvenega varstva kot družbeno pomembne dejavnosti ugotavljamo, da je vloženo mnogo obojestranskega truda in razumevanja.

Da je bilo napravljeno mnogo dela zgovorno potrjujejo naslednji podatki:

v vseh enotah Zdravstvenega doma Center so iskali pomoč občani v letu 1975 kot sledi:	
— v ambulantah splošne medicine	134.954
— v ambulantah za člane Zveze borcev	2.071
— v ambulantah dispanzerjev za otroško varstvo	77.847
— v ambulantah-dispanzerjev za šolsko mladino	85.720
— v ambulantah dispanzerjev za študente	47.030
— v dispanzerju za medicino dela	3.534
— v obratnih ambulantah	69.534
— v ambulantah — dispanzerjev za žene	35.331
— v dispanzerju za pljučne bolezni	11.830
— v zobozdravstvenih ordinacijah	163.970
ali skupno prihodov	631.821
v obdobju enega leta.	

Številke so velike kljub temu pa ne povedo zakaj je bolan občan prišel po pomoč, kaj ga teži in vprašanje, ki nam je vselej prisotno ali je dobil tako pomoč, ki mu jo lahko nudi osnovna zdravstvena služba. In spet drugo vprašanje, ali so zdravstveni delavci opravili vse preventivne in kurativne naloge, da ohranijo, krepijo in čuvajo zdravje našega občana, noseče matere, malega otroka, šolarja, študenta, de-

lavca v proizvodnji in zagotovijo zdravjo jesen življenja našemu upokojujencu

ZAKAJ ZDRAVSTVENI DOM CENTER

Vse te misli so prisotne med zdravstvenimi delavci že 15 let. Poudariti moramo, da so bile prve zamisli o izgradnji Zdravstvenega doma Center v občini predložene občinski skupščini že leta 1961. N-pravljene so bile že raz-

lične študije, zagotovljene lokacije, vendar sredstev za gradnjo ni bilo. Znano je, da le občina Center nima lastnega zdravstvenega doma, večino prostorov ima v najemu, čeprav v neustreznih in dotrajanah zgradbah.

Pri oblikovanju koncepta novogradnje, postavitve organizacije dela, kakor tudi opremljenosti so vsem zdravstvenim delavcem prisotni skokoviti dosežki v medicini. Na žalost moramo priznati, da le-ti niso bili toliko prisotni v vseh dejavnostih osnovnega zdravstvenega varstva kakor jih najdemo v dejavnostih bolnišnic in v nekaterih specialističnih dejavnostih. Zdravstvena služba v celoti: tako osnovna, specialistična in bolnišnična bo lahko uspešna le, če se razvije enakomerno. Zato osnovne zdravstvene službe povzroča nešteto težav v drugih dejavnostih.

Za vsak razvoj je potrebna tudi osnova, to pa so pogoji dela in prostori.

Drugi bistveni premik v zdravstveni skrbi za zdravega in bolnega občana bo v tem, da bo v novo zgrajenem zdravstvenem domu dobil vse zdravstvene usluge, ki jih lahko da osnovna služba. Vedeti moramo, da je danes povsem utemeljeno, da v zdravstvenem domu delujejo tudi specialistične dejavnosti ne samo za nekatere dispanzerje kot so za otroke, šolarje in drugo, ampak za vse biološke skupine za varovancev. Nadalje bo novozgrajeni zdravstveni dom nudil vse možnosti timskega dela zasnovanega na sodobnem konceptu dispanzerske obravnave bolnika. Terenska zdravstvena služba bo lahko v vseh dejavnostih organizirala aktivni pristop, kar pomeni vse

večjo skrb v preprečevanju, oziroma zgodnjemu odkrivanju bolezni in šele po odkritju sodobno zdravljenje.

Tako postavljeni organizacijski vidiki dela bodo zagotovili vselej aktiven pristop k izredno boleči in vselej prisotni čakalni dobi. Bolni človek težko čaka, še mnogo težje potuje iz ordinacije v ordinacijo in to ne le v eni hiši ampak po celem mestu. Vsem tem dodatnim nadlogam, ki spremljajo tako zdravega posebno pa bolnega občana bomo lahko odstranili le z gradnjo lastnega zdravstvenega doma.

Vzajemnost in solidarnost je prav v izgradnji zdravstvenega doma Center vsestransko prisotna.

Povedati moramo, da tako kot ima bolnišnična služba osredotočen vrh v Kliničnem centru, tako potrebuje danes tudi osnovna zdravstvena služba svojo osrednjo medicinsko ustanovo.

Osnovna zdravstvena služba v Ljubljani opravlja naloge, ki izvirajo iz

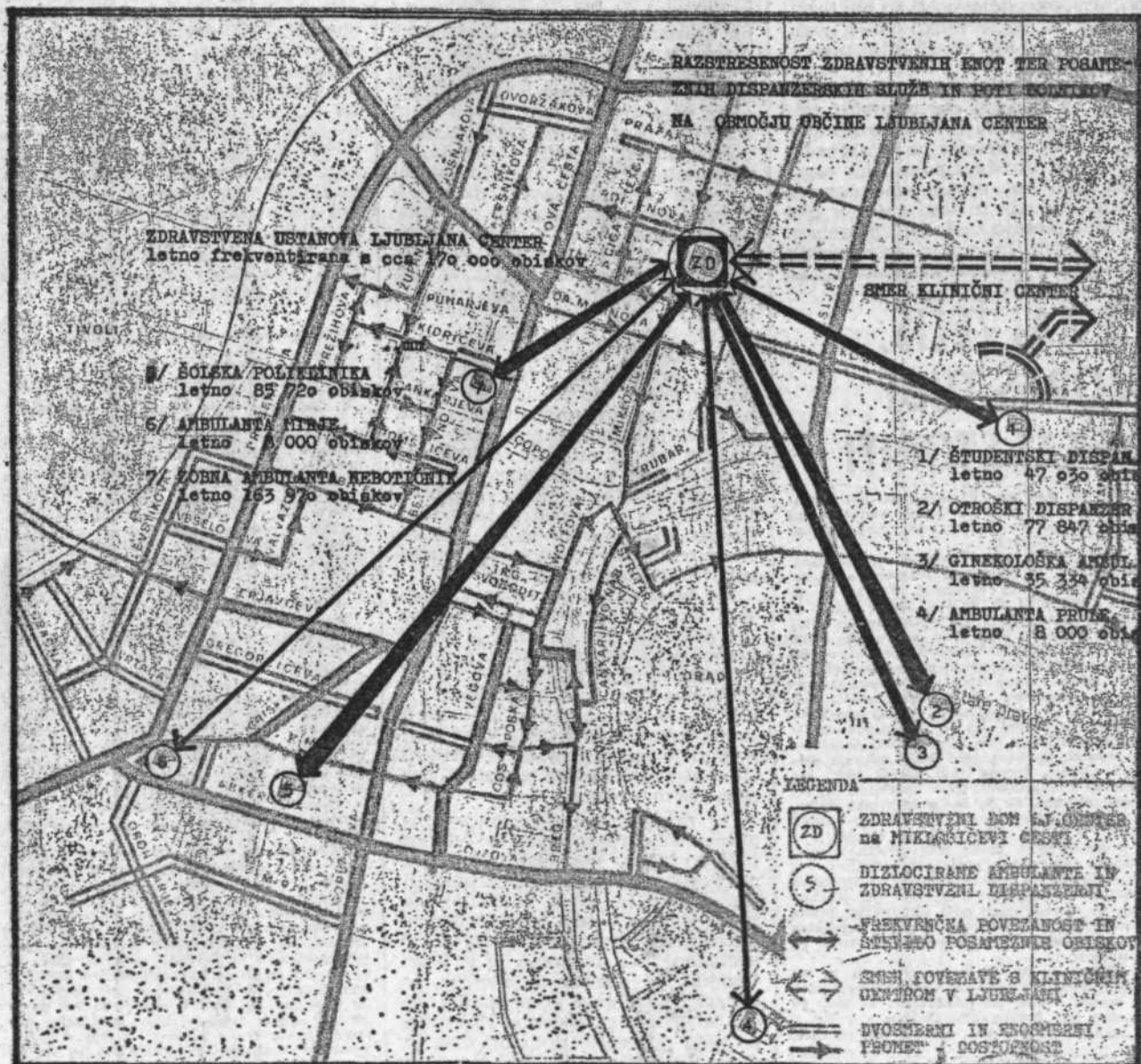
prvega kontakta med občanom in zdravstvenim delavcem. Razvoj specialističnih subspecialnih dejavnosti je prisoten tudi v delu osnovne zdravstvene službe.

Nešteto je bolnikov, ki potrebujejo posebno medicinsko obravnavo v zdravstvenem domu, vendar spet ne toliko, da bi v slehernem zdravstvenem domu v Ljubljani imeli organizirane vse specialnosti. Strokovni kakor tudi ekonomski vidiki nam narekujejo tudi centralizacijo določenih dejavnosti v osnovni zdravstveni službi. Naj omenimo le nekatere kot so: rentgenska diagnostika, obdelava bolnikov s srčno-pljučnimi boleznimi, obdelava delavcev, ki so izpostavljeni določenim škodljivim vplivom delovnega okolja, obdelava in zdravljenje nekaterih bolezni otrok in šolarjev — moten duševni razvoj, jecjanje, okvare sluha, zobovja, rasti itd., centralizirani in enotni laboratorij, centralizirana nujna medi-

cinska pomoč splošnega in zobozdravstvenega značaja, center za pedagoško delo in demonstracijsko funkcijo za vse profile zdravstvenih delavcev — medicinskih sester, patronažne dejavnosti, fizioterapevtov, laborantov, zdravnikov pripravnikov in drugih profilov in še dana možnost za centralno administrativno finančno statistično in analitično delo zdravstvenega doma Ljubljana. Vse našteje dejavnosti so pomembne za vse TOZD zdravstvenega doma Ljubljana ter prav tako za vse občane mesta. Centralizacija le teh bo delno razbremenila prostorne stiske drugih občinskih zdravstvenih domov.

Realizacija omenjenih programov bo samo potrditev kontinuitete skrbi za našega občana ter prav tako kontinuiteta skrbi občana, da zagotovi vsem zdravstvenim delavcem pogoje dela in s tem sebi socialno in zdravstveno varnost.

Dr. Ivan Cibic

RAZVOJ VZGOJNOVARSTVENIH DEJAVNOSTI V KS STARI VODMAT

Prvi začetki vzgojno varstvenih dejavnosti so bili zelo skromni. Hišni sveti štirih blokov so imeli razumevanje, ter so odstopili svoje majhne prostore za prve vzgojno varstvene dejavnosti predšolskih otrok pod okriljem Stanovanjske skupnosti Stari Vodmat. Potrebe po varstvu in vzgojnih dejavnostih predšolskih otrok pa so z nenehno stanovanjsko izgradnjo in doseljevanjem novih družin še naraščale tako, da štiri enote v blokih niso mogle pokrivati prošnji in potreb družin po varstvu otrok. Pogoji, v katerih so se vršile takratne vzgojno varstvene dejavnosti so bili težki, vendar so se z veliko voljo vseh, tako staršev kot vzgojiteljev premagovali.

Iz prvotne Stanovanjske skupnosti so te štiri enote prešle pod upravo novozgrajene Osnovne šole dr. J. Potrča. Vendar pa je bilo vsem takratnim družbenopolitičnim organizacijam kot upravi šole povsem razumljivo, da te štiri enote v blokih ne morejo zadostiti potrebam po varstvu in vzgoji predšolskih

otrok na območju KS Stari Vodmat. Dobro pripravljena in utemeljena dokumentacija za izgradnjo nove vzgojno varstvene ustanove, ki bi zajela 100 otrok na območju KS Stari Vodmat je bila podprta tudi s strani občine Center. Takratni odborniki so z mnogo razumevanja pristopili k rešitvi izgradnje prvega predšolskega objekta na KS Stari Vodmat, seveda pa finančnih sredstev ni bilo odvolj. Občini Center je priskočilo na pomoč Stanovanj-podjetje »Dom« s posojilom.

Tako se je s temi sredstvi posojila v razmeroma kratkem roku izgradil prvi vzgojno varstveni objekt na Starem Vodmatu za predšolske otroke v starosti od 2 let do 7 let. Vsi občani, posebno pa še naši najmlajši, so bili prvega zgrajenega objekta zelo veseli. Toda že ob sami otvoritvi, t.j. 4. marca 1968, ko so se v novi objekt preselili otroci iz štirih enot v blokih, je komisija za sprejem otrok ugotovila, da je novoizgrajena ustanova že pretesna, da bi lahko pokrila vse potrebe otrok po varstvu in vzgoji. Zato sta v poslovanju ostali še vedno dve enoti za predšolske otroke v blokih in sicer na Sketovi 5 in v Potrčevi ul. 16.

Na podlagi množičnih potreb in vpisov predšolskih otrok v starosti od 3 mesecev do 3 let, smo z velikim razumevanjem Skupščine občine Ljubljana-Center pristopili k izgradnji novega objekta za dojenčke v Korytkovi ulici. Pripravljena je bila dokumentacija in v decembru 1969 leta smo pričeli z izgradnjo. Objekt za dojenčke je bil zgrajen res v rekordnem času in dan v uporabo že 29. oktobra l. 1970.

Nič bolje ni bilo pri reševanju prošnji v letošnjem letu, saj smo morali odkloniti kar 68 otrok iz ožjega območja KS Stari Vodmat in preko 130 vlog iz bližnjih območij KS t.j. Ljubljana-Center, KS Bežigrad in KS Moste. To so območja, ki mejijo na naše območje KS Stari Vodmat in je razumljivo, da iščejo prostor za svoje otroke v našem prezasedenem zavodu.

Ob pripravi srednjeročnega programa za otroško varstvo od leta 1975 do l. 1980 smo planirali ponovno povečanje kapacitet za predšolske otroke in to za približno 200 mest. Ker se v tem srednjeročnem planu predvideva gradnja 240 novih stanovanj na območju KS Stari Vodmat, je povsem utemeljena in upravičena zahteva po dodatni gradnji predšolskega objekta. Nova stanovanja pomenijo dodatno doseljevanje družin in s tem dodatno obre-

menitev za naš Vzgojno varstveni zavod.

Izhajajoč iz vsebine srednjeročnega plana, v katerem je VVZ center, nosilec in usklajevalec vseh predšolskih dejavnosti na območju KS Stari Vodmat, je še kako utemeljena potreba po novih kapacitetah.

Že vsa leta obstoja VVZ na Starem Vodmatu vključujemo v naše predšolske dejavnosti otroke, ki niso v rednem varstvu.

V l. 1974 smo izvršili poslanstvo potujočega vrtca za otroke na območju Preserja, to je izven naše KS.

Redno smo tudi vsa leta vključevali otroke izven rednega varstva iz območja KS Stari Vodmat v pripravo na šolo t. j. v malo šolo.

V letu 1975 pa smo v redne vzgojno varstvene popoldanske dejavnosti vključili vse predšolske otroke, ki niso v rednem varstvu na območju KS Stari Vodmat. Poleg rednega programa smo vršili razširjene dejavnosti za predšolske otroke kot so: smučarski tečaji, letovanja na morju, dnevne in poldnevne izlete ter redne vadbene ure v telovadnici na Taboru v povezavi s TVD Partizan Tabor.

Stepanov Vladimira

ČE KAJ ŽELIŠ, MORAŠ TUDI NEKAJ STORITI

»Seveda sem zato, da razpišemo nov samoprispevek v Ljubljani, se je razživila Ana Sraka, ki je po poklicu zdravnica splošne prakse v Ljubljani.

»Že pretekli samoprispevek je pokazal, kako lahko, in torej tudi moramo, sami reševati naša pereča vprašanja. Čeprav še nimam otrok vem, da jih bom nekoč imela; če želim še opravljati svoj poklic moram torej že danes misliti, kako bom ta problem rešila jutri. Prav pretekli samoprispevek za otroke me je prepričal, da solidarno, s samoprispevkom, lahko rešimo vprašanje otroškega varstva in omogočimo, da je lahko ženska tudi mati in da je ne omejujejo pri njenem delu.

Zelim in mislim, da bo samoprispevek II. v Ljubljani uspel, ne samo zaradi tega, ker to pomeni, da bom jutri lažje reševala problem otroka, temveč tudi zaradi tega, ker bomo s tem pridobili nove, potrebne zdravstvene objekte. Če je že za zdravnika težko, ker ima polno čakalnico, ker morajo bolniki čakati, je to še toliko težje za bolnike.

S postavitvijo novih zdravstvenih domov, oziroma zdravstvene postaje v Ljubljani, bomo razbremenili sedanje domove in izboljšali zdravstvo v Ljubljani. Pri tem pa poudarjam, da morajo imeti novi zdravstveni objekti tudi popolno kadrovsko zasedbo, kajti sam zdravstveni dom brez zdravnikov in sester ne služi ničesar.

Mislim, da se, če bomo glasovali za samoprispevek II., zavestno, solidarno odločamo za porast družbenega standarda, ki smo ga dosedaj kar nekam zapostavljali.

Jeziti se zato, ker nečesa, kar bi rad imel nimaš, ne da bi za to tudi sam kaj storil, je jalovo, mar ne?

V SLUŽBI SO, ZA

Po mnenju Tatjane Andolšek, ki je uslužbenka v Ljubljanski banki, bodo Ljubljanci podprli samoprispevek II., s katerim bi zgradili 50 novih objektov družbenega standarda v Ljubljani, podprli in glasovali zanj.

»Pri nas, v službi smo se že veliko pogovarjali o novem samoprispevku, ki naj bi dokončno rešil problem otroškega varstva, deloma tudi šolstva, zdravstva in oskrbe starejših občanov, upokojevcem. Lahko rečem, da smo v bistvu vsi za to, da ga sprejmemo.

Pravzaprav pri takem samoprispevku niti nebi smelo biti vprašanje ali bo uspel ali ne, saj z njim pravzaprav pomagamo samo sebi. Prejkoslej bo vsakdo od nas potreboval bodisi prosto mesto v vrtcu za svojega otroka, bodisi zdravnika ali pa nekoga, ki bo skrbel zate, ko boš star, ali pa za nekoga od tvojih bližnjih. Hitre spremembe načina življenja zahtevajo tudi porast družbenega standarda, kajti drugače se bomo utopili v problemih, ki jih ne moremo več reševati na način, kot smo ga bili vajeni v preteklosti, z dobro staro mamo ali pa to in ono teto.

»Kako je uspel samoprispevek I in če je izpolnil pričakovanja tistih, ki so glasovali zanj?

»Hm, mislim, da je. Morda so sicer nekateri, ki so pred petimi leti glasovali zanj mislili, da bomo lahko naenkrat rešili vse probleme otroškega varstva in so, če ni bil njihov malček sprejet v vrtce, malo razočarani. Prav zato pa je bila brošura, v kateri je bil celoten prikaz zbranih sredstev iz tega samoprispevka in navedba vseh objektov, ki so se, ali pa se še bodo izgradili s pomočjo tega denarja, zelo pomembna informacija. Je že tako, da vsakdo želi vedeti, za kaj se je porabil njegov denar. Kolikor sem lahko presodila pa so sredstva zbrana s tem samoprispevkom bila resnično porabljena za to, za kar so bila namenjena.

FINANCIRANJE ZDRAVSTVENIH ODDELKOV

V program naložb iz samoprispevka II so vključeni tudi pomembni zdravstveni objekti na območju Ljubljane. V vsaki od ljubljanskih mestnih občin bo po tem programu zgrajen v tem trenutku najbolj potreben za zdravstveni dom. Tako je predvidena v občini Bežigrad izgradnja zdravstvene postaje in lekarna v Črnučah katere ocenjena investicijska vrednost znaša 20 milijonov dinarjev.

V občini Ljubljana Center bo zgrajen nov zdravstveni dom. Njegova ocenjena vrednost bo 154 milijonov dinarjev — ob tem pa je treba povedati da ta zdravstveni dom ne bo zgolj za potrebe občanov Centra marveč bo funkcionalno povezoval tudi druge dejavnosti osnovne zdravstvene službe v Ljubljani in bo hkrati pomembna zdravstvena ustanova osnovne zdravstvene službe, ki se je bodo posluževali tudi številni prehodni prebivalci.

V občini Moste Polje je predvidena prizidava zdravstvenega doma za potrebe otroškega dispanzerja. Vrednost tega prizidka je ocenjena na 16.800.000 dinarjev.

V občini Šiška bo zgrajen prav tako prizidek k zdravstvenemu domu in predstavlja trenutno najbolj

perečo in že dalj časa pričakovano naložbo za objekt osnovne zdravstvene službe. Vrednost tega prizidka je 61.500.000.

Na območju občine Ljubljana Vič Rudnik je predvidena prva faza zdravstvenega doma s predvideno vrednostjo 25 milijonov dinarjev.

Skupna vrednost vseh zdravstvenih objektov bo tako znašala 277.300.000 dinarjev. Iz sredstev samoprispevka II bo za te objekte namenjenih 173.950.000; občinske zdravstvene skupnosti ljubljanskih občin prek regionalne zdravstvene skupnosti Ljubljana pa bodo prispevale 103.350.000 dinarjev.

Tako bo udeležba teh samoupravnih interesnih skupnosti znašala 37,4 odstotka skupne investicijske vrednosti naložbe. Pripravljen je prvi osnutek družbenega dogovora, ki ga bodo podpisale skupščina mesta Ljubljane vseh pet občinskih skupščin ter sam SIS, ki bodo prispevale iz svojih sredstev k programu financiranja objektov iz samoprispevka II. To so SIS stanovanjske (vseh občin in mesta Ljubljane), SIS otroškega varstva, skupnosti za vzgojo in izobraževanje, skupnosti socialnega skrbstva ter občinske zdravstvene in regionalna zdravstvena skup-

nost ter skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije.

Prvi osnutek tega družbenega dogovora je že pripravljen in v tem času potekajo o njem razprave v pristojnih organih vseh podpisnikov. Predvideno je, da bo ta družbeni dogovor sprejet in podpisan najkasneje do druge polovice oktobra.

V tem času bodo potekale razprave zato na sejah organov podpisnic kakor tudi javna razprava o programu nasploh. V tem družbenem dogovoru so opredeljene konstrukcije financiranja tudi drugih v programu predvidenih objektov tako iz samoprispevka II kakor tudi prispevkov SIS, ki so podpisnice dogovora.

Lokacija za zdravstveni dom Center je predvidena na prostoru, kjer je v preteklem letu pogorela Kemo-farmacija (Nasproti vojašnice v Metelkovi ulici).

Pri načrtih za izgradnjo zdravstvenega doma Center je pomembno že upoštevati dnevno migracijo 50 do 60 tisoč delavcev; občina Center ima namreč res le okoli 40.000 prebivalcev, zavarovanih oseb v občinski zdravstveni skupnosti Center pa je preko 140.000.

Dragica Bošnjak

PROGRAM NALOG POLITIČNEGA IN OPERATIVNEGA ŠTABA ZA SAMOPRISPEVEK II.

V začetku aprila je bil v naši občini imenovan odbor za politične priprave za izvedbo akcij o samoprispevku občanov v občini Ljubljana Center, ki ga vodi predsednik Skupščine občine Hugo ing. Keržan. Glede na značaj akcije odbor sestavljajo predstavniki vseh nosilcev organiziranih socialističnih sil. Imenovan pa je bil tudi operativni štab, katerega namen pa je, da deluje kot pove že naziv akcijsko. V krajevnih skupnostih so bili imenovani akcijski odbori, ki jih vodijo v:

- Gradišću: Markič Vida
- Kolodvoru: Praznik Stefan
- Poljanah: Bukovec Ljotze
- Prulah: Kavšek Martin
- Stari Ljubljani: Baloh Jože
- Stari Vodmat: Fišer Boris
- Tabor: Bertonec Marjan

Odbor za politične priprave je na svoji prvi seji sprejel sklep, da se izdela program in prouči potrebe, ki naj se vključijo v program za novi samoprispevek.

Prav tako je bil zaradi uspešne politične aktivnosti glede na zahtevnost in pomembnost take akcije kot je referendum o uvedbi samoprispevka II kjer je potrebno zagotoviti enotno usmerjanje in vodenje akcije in povezanost vseh nosilcev izdelan konkreten program nalog in akcij političnega odbora in operativnega štaba za samoprispevek II od septembra do novembra 1976 (program objavljamo v nadaljevanju teksta). Cilj politične aktivnosti je, da se vsak delovni človek in občan že v sami akciji opredeli za samoprispevek. Zato je uspešnost akcije povezana z vrsto nalog, preko katerih je možno doseči njihovo zavestno opredeli-

tev, kar pa zahteva organizirano in vsebinsko jasno obveščanje o programu in pomembnosti samoprispevka.

PROGRAM NALOG IN AKCIJ

1. 31/3-1976 predsedstvo OSS: sprejme program nalog in akcij.
2. 4/9-1976 sestanek političnega odbora in operativnega štaba za izvedbo samoprispevka: ocena samoprispevka I in neposredne naloge v pripravah na samoprispevek II.
3. 8/9-1976 predsedstvo OK SZDL: sprejem programa nalog in akcij.
4. 9/9-1976 sestanek političnega odbora in operativnega štaba: sprejem programa nalog in akcij ter imenovanje gradbenega odbora za izgradnjo Zdravstvenega doma Ljubljana Center.
5. 9/9-1976 sestanek s predsedniki KK SZDL.
6. 10/9-1976 sestanek s predsedniki IO OOS.
7. 13/9-1976 sestanek s predstavniki vseh SIS občin ter mesta: dogovor o njihovi

- vključiti v akcijo.
8. 14/9-1976 razgovor s prosvetnimi delavci na temo »Družbeni pomen referendumov o samoprispevku in vloga prosvetnih delavcev.
 9. 14/9-1976 zbiranje podatkov za program samoprispevka II, višina potrebnih sredstev, izdelava končnega predloga programa, terminski plan gradenj itd. NOSILEC: operativni štab občine in mesta.
 10. 14/9-1976 priprava brošure samoprispevek II.
 11. 16/9-1976 akcijski odbori v TOZD in OZD izdelajo programe dela neposrednih akcij za priprave na samoprispevek II. NOSILEC: OSS in osnovne organizacije sindikata.
 12. 17/9-1976 razgovor z zdravstvenimi delavci in predstavniki Rdečega križa. NOSILEC: politični odbor skupaj s političnim aktivom zdravstvenega doma Lj. Center, in RK.
 13. 20/9-1976 akcijski odbori v KS izdelajo programe dela neposrednih akcij za priprave na samoprispevek II. NOSILEC: OK SZDL in SK SZDL.
 14. 20/9-1976 bilten št. 1 ter izvedba inštruktaže za razširjeni politični aktiv kot priprava na zbor delovnih ljudi in občanov. NOSILEC: mestni in občinski operativni štabi.
 15. 22/9-1976 sestanek z vodji delegacij za skupščino občine v TOZD in KS o ob-

- ravnavi osnutka sklepa o razpisu referendumu za samoprispevek II v občinskih skupščinah.
- NOSILEC: OS SZDL in operativni štab občine.
16. 24/9-1976 inštruktaža za razširjeni politični aktiv in operativni štab — predvajanje AV pripomočkov za zbere delovnih ljudi in občanov (diapozitivi, magnetofonski posnetki). ODGOVORNI: MK SZDL Ljubljana, MS ZS Ljubljana.
 17. 30/9-1976 izide glasilo občinske konference SZDL Lj. Center s skrajšano vsebino brošure II ter programom novega samoprispevka v Ljubljani.
 18. 10/10-1976 priprava volilnih imenikov, s tem, da se izpisniki dostavijo krajevnim skupnostim do 10. oktobra. NOSILEC: MK SZDL Ljubljana, služba UNZ in AOP, občinska volilna komisija.
 19. 30/9-1976 sestanki razširjenih političnih aktivov: priprave za zbere delovnih ljudi in občanov. NOSILEC: OK SZDL in OSS.
 20. 1.—17./10-1976 zbori delovnih ljudi v TOZD in OZD ter zbori delovnih ljudi in občanov v KS (soseske, ulice, volilne enote, hišni sveti, delovne enote, obrati, službe itd.). NOSILEC: SZDL, sindikati in samoupravni organi.
 21. 17.—25./10-1976 analiza zborov delovnih ljudi in občanov, usklajitev pripomb in predlogov ter dokončno oblikovanje

- programa gradenj s samoprispevkom II.
- NOSILEC: OS SZDL in OSS, politični odbor in operativni štab.
22. do 29/10-1976 seja skupščine občine in sprejem sklepa o razpisu referendumu. NOSILEC: politični odbor in Izvršni svet skupščine Ljubljana Center. V tem času organizirajo OS in VVZ roditeljske sestanke ter formirajo komisije za delo s straši, podobno se v akcijo vključijo srednje, višje in visoke šole, družbene organizacije in društva ter drugi. V akcijo se vključijo tudi JLA.
 23. 5/11-1976 dotiskana so vsa gradiva v zvezi s samoprispevkom II, predvideno je predavanje posebej izdelanega filma v vseh kinematografih v Ljubljani, razstave v KS in TOZD.
 24. november 1976 okrepi se propaganda (letaki, plakati, značke, pismo občanom, poziv na volišče, izložbe razstave po solah zdravstvenih domovih, potujoča razstava), zlasti v dnevnem časopisu (dnevno poročanje na drugi strani pod zaščitnim znakom), RTV (dnevna poročila) itd.. Kot posebna akcija pri Ljubljanskem dnevniku, organiziran vsak četrtek »zeleni telefon«.
 25. 21/11-1976 referendum od 6. do 19. ure. NOSILEC: volilne komisije v mestu, občini in SS.
 26. 10/12-1976 politična ocena aktivnosti izida referendumu o samoprispevku II, s posebnim poudarkom na analizi rezultatov glasovanja na posameznih področjih. NOSILEC: OK SZDL in OSS.

INVESTIRATI V PRIHODNOST IN VRNITI DOLG PRETEKLOSTI

Novi samoprispevek, o katerem bomo glasovali zajema mimo gradnje otroških vrtcev, vzgojnovarstvenih zavodov, šolskih objektov, zdravstvenih ustanov in postaj, tudi gradnjo 4 domov za ostarele občane v Ljubljani.

Tovarišico Metko Bele, direktorico doma upokojencev Centra Tabor—Poljane v Ljubljani, smo vprašali, kako je prišlo do zamisli, da bi Ljubljančani s samoprispevkom prispevali tudi h graditvi novih kapacitet za oskrbo starejših občanov. »Predvsem se moramo zavedati resnice, da moramo starejšim občanom danes vrniti tisto, kar so nam dali s svojim delom v preteklosti.

Prvi samoprispevek, ki je bil razpisan leta 1971, je predvideval predvsem reševanje otroškega varstva in vzgoje mladih, torej gre za

naložbo v mladež, odločili smo se, za naložbo, ki bo kasneje vračala za jutrišnji dan. Poleg tega pa je bilo takrat vprašanje otroškega varstva v Ljubljani še posebno zgoče.

Ob tem bi rada opozorila, da so že takrat občani na zboru volilcev postavili vprašanje gradnje domov za starejše občane, čeprav je bila zasnova samoprispevka s katerim bi reševali problem v tistem času nedvomno pravilna in primerena. Pokazali so veliko pripravljenost, da bi sredstva zbirali tudi za gradnjo domov za ostarele občane. V času od leta 1971 pa do danes se je pokazalo, da narašča potreba po centrih, ki bi reševali problematiko starejših občanov na čim bolj primeren način. Zaradi tega sem prepričana, da novi samoprispevek pravzaprav ne bi v celoti uspel, v kolikor ne bo reševal tudi problema starejših občanov.

Dom upokojencev na Taboru je bil prvi sodoben dom, ki smo ga zgradili po letu 1945 v Sloveniji. Pri tem moram omeniti predvsem velika prizadevanja in pomoč, ki jo je nudila občina Ljubljana-Center, saj je pravzaprav sama, skupaj s skupnostjo pokojninsko-inva-

lidskega zavarovanja, zgradila v naši občini dva domova za starejše občane. Ko so bili zgrajeni se je pokazalo, da so domovi pravzaprav širšega, in ne le občinskega pomena, in je torej prav, da se gradijo na področju cele Ljubljane. Seveda pa domovi ne morejo biti samo domovi, temveč morajo postati gerontološki centri, torej centri, ki bodo nudili pomoč starejšim občanom tudi na domu, predvsem zaradi tega, ker že imajo organizacijske, kadrovske in druge možnosti, da opravljajo to delo.

Da podprem ugotovitev, kako zelo potrebujemo take domove lahko omenim podatke, da imamo samo za naš dom 450 nerešenih prošenj. Z gradnjo novih 1500 ležišč bi rešili, seveda če bodo novi centri opravljali tudi naloge gerontoloških centrov, veliko potrebo po primerne oskrbi starejših občanov. Te potrebe pa iz dneva v dan naraščajo.

Problema starejših občanov ne moremo in ne smemo več reševati s solzavim humanizmom, temveč se moramo zavedati, da domovi predstavljajo lažji način bivanja starejšim občanom.

B. K.

Prilogo uredil uredniški odbor:
Artur Boroje (urednik), Andrej
Mlinar, Meta Bajc, Mišo Javornik,
Rajko Likar, Matija Čož, Pri-
mož dr. Kuret, Ivan Cibic.